

Ma még zeng a hamisság beszéde az igaztalan ajkáról; de mint a télutó, ha nagyon zord, jele a közeli kikeletnek, úgy az ő maró mérgök is jele a közelgő erkölcsi tavasznak. Ha ama tavasz eljön, kinek beszélnek, ki hallgatja meg őket, s ha beszélnek ki hiszi el nekik: hogy eszök van, szívök van, ember a nevök és nem csoda-szörnyetegek.

A jobb emberiség bajnokait, kik napról-napra annyi méltatlanságot tudnak és háládatlanságot szenvednek, megtartja érzelmök és jellemök a felszínén, és a szent ügy, melyért harcolnak, győzni fog, mert az igazság magában hordja a győzelem zálogát.

Korunkat a küzdelem jellemzi és hitem erős, hogy a küzdelem végén a jó ügyet győzelem fogja koronázni.

Péchy Árpád.

Külföldi szemle.

Brassó, 1889. decz. 27.

A „Gautois”-nak sürgönyzik Rómából, György királynak minden körülményesség nélkül ajánlották, hogy mondjon le. Ezen tanácsok német részről eredtek, de a görög király ezekre még jó idején figyelmeztetett.

A „Novoje Vremja” sohai levelezője szenzációs tudósítást közöl az Ausztria Magyarország és Bulgária között állítotlag létesült katonai egyezményről. A levelező hiteles forrásra hivatkozik. Bulgaria, Ausztria-Magyarország fegyverhelye lett. A föltételek, melyek alatt Widdin vár Ausztria-Magyarországnak átadatik, már alá vannak írva. A tüzéség és élelmi szerék oda szállítottak és az erőd készen van arra, hogy azt Ausztria-Magyarország bármely pillanatban elfoglalja. Egy osztrák-magyar dunai flotilla fog Widdin alá rendeltetni, hogy féken tartsa Szerbiát és Romániát s a 100.000 lőfegyveren kívül, melyet Bulgária vett, még 400.000 küldetett a fejedelemségbe Ausztria-Magyarország számlájára.

A román szenatus miként azt jegy decz. 27-ről érkezett bukaresti sürgöny tudatja — Florescu elnök lemdását elfogadta és Cretzuleskut, a volt miniszterelnököt választotta elnökévé.

Berlinből azt jelentik párászi lapoknak, hogy Crispi olasz miniszterelnököt, ki e hó 26-án Bismarkot Friedrichsruheban meglátogatta. Onnan Berlinbe ment, a hol 28-áig maradt; azután visszatért Rómába, a nélkül, hogy Kálnoky grófot meglátogatta volna

Megyei ügyek.

Brassómegye hétfői közgyűlésén következő bizottságait választá meg:

A közigazgatási bizottságba szavazás után beválasztottak: Ádám Karoly, Lázár Gerő, Schnell Karoly, Schlandt Gottlieb, Leugeru János.

A központi választmányba szintén titkos szavazás után megválasztottak az alispán elnökele alatt: Dr. Jekel Frigyes, Harmath Lajos, Porr Kerestély, Dr. Herell Henrik. Schlandt Gottlieb, Schmidts Vilmos, Bolesch Karoly, Horváth Péter, Köcher György, Sindel Ferencz, Mathes János, Nikolaus György, Gagesch János, Gavrus János, Goldschmidt Márton, Streitferdt György.

A többi bizottság következőkép alakítottatott közfelkiáltás után:

Igazoló választmány: Dr. Fabriczius József, Ridély Frigyes, Stieroiu Miklós Zell Vilmos és Schlandt Gottlieb. Ezen bizottságba a főispán részéről kinevezettek: Elnökül: Roll Gyula alispán. Tagokul: Nagy István, Román Lajos és Jekelius Jenő.

Állandó bíráló választmány: Fabriczius Karoly, Lázár Gerő, Dück József, Schnell Karoly s Popp B. György.

Állandó választmány: Ádám Karoly, Dück József, Gmeiner Gyula, Dr. Gusbeth Ede, Harmath Lajos, Stenner Ferencz, Lázár Gerő, Porr Kerestély, Dr. Bajulesku György, Voina Vasilie, Roll Gyula, Román Lajos, Schlandt Gottlieb, Vasadi József, Schmidt Albert, Mayer József, Ridély Frigyes, Hubbes János, Nagy István, Resch Karoly, Imrich János, Meschendorfer József, Sindel Ferencz és Gödri János.

Egészségügyi bizottság: Resch Karoly, Herfurth Ferencz, Lázár Gerő, Porr Kerestély, Copony Márton, Dr. Bajulesku György, Dr. Gusbeth Ede, Bolesch Karoly, Boltres Péter, Klein János és Gavrus János.

Vármegyei statisztikai bizottság: Bachmayer Gy., Fleischer Mihály, Dr. Gusbeth Ede, Hesshaime Adolf, Korodi Mihály, Dr. Fabriczius József, Hubbes János, Schlandt Gottlieb, Román Lajos, Taag Frigyes, Gavrus János, Merthes János, Meschendorfer József, Sindel Ferencz és Streitferdt György.

Vármegyei tisztviselők nyugdíj-alapját kezelő bi-

zottság: Gmeiner Gyula, Dr. Fabriczius József, Lázár Gerő és Soresku Oktavian.

Községjegyzői szigorló bizottság: Schnell Karoly Harmath Lajos, Nicolaus György, Horváth Péter és Buna Sándor.

Erdőrend bizottsági szakértőül Zaminer Ede.

II. foku erdei kihágási bizottsági rendes tagok: Dück József, Imrich János, Lengeru János és Zaminer Ede. Póttagokul: Porr Kerestély, Schlandt Gottlieb, Ridély Frigyes és Dr. Gusbeth Ede.

Közig. bizottsági helyettes tiszti ügyész Harmath Lajos.

3. loavató bizottsági elnökök: Tompa Sándor, Hiemesch Ferencz és Henter Gábor.

A vármegyei árvaszék üléseiben részt vevő tagok: Resch Karoly, Ridély Frigyes, Langer Tamás, Schmidts Vilmos, Harmath Lajos, ifj. Stinge Juon, Soresku Oktavian, Horváth Péter, Klein János, Liehn György, Marcsék Márton és Nicolaus György.

A népnevelési bizottság szabályzatának kidolgozására: elnökül: Imrich János. Tagokul Vargyasi Ferencz, Kórody Lajos, Rombauer Emil, Orbán Ferencz és Ilasiovits Hipolit.

Brassó rend. tanácsu város igazoló választmányában helyettes elnöknek: Ádám Karoly.

A gyűlés többi tárgya kisebb jelentőségű lévén, azokról tér szűke miatt nem referálunk.

Egy érdekes könyv.

Kolozsvári egyetemünk tudós tanára, Dr. Felmény Laos, a következő felhívást bocsátotta ki:

A neveléstudomány kézikönyve czimvel mintegy husz évi taaulmányaim egy részét ezennel sajtó alá adom. Főleg két ok saraklt művem közzétételére: egyik az, hogy közoktatásunknak sok uvezetes kérdése van, melyekkel a legujabban fölébredt nemzeti udat még nem vetett számot, s melyeknek helyesi megoldása, mélyen belevág nemzeti fejlődésünk menetébe. Ily kérdések, hogy csak néhányat említek; a a nemzeti nevelés feladata és eszközei; liberalismus és utilitarismus a nevelésben; a természettudományi és irodalmi tanulmányok mivelő hatásaiak méltatása és helye a nevelésben; az ujkori és ó-class. nyelvek és irodalmak viszonya egymáshoz; az anyanyelv mellett egy vagy több idegen nyelv tanulásának káros, vagy megengedhető volta a gyermekkorban; az ifjuság nemzeti vagy külföldi olvasmányai: a játék szerepe az ifju nemzedék értelmi, erkölcsi és testi nevelésében a játék, athletika és torna viszonya egymáshoz, a testi és szellemi egyensulya, az aesthetikai, erkölcsi és vallásos nevelés feladatai és eszközei, stb. Mind eme fontos kérdések közül eddigclé alig kernl egy-kettő szönyegre, s így nem csoda, ha felőlük a tanári karokban nagy a ndezetlérés és ingadozás, az iskola-vezető társadalmi körökben, pedig nagymértékü a tájékoztat-lansáo. Művemben ezeket a kérdéseket kívánom első sorban oly világításba helyezni, hogy a róluk való nézetek tisztulását, és a lehetőleg alapos tájékozódást elősegítem, mert meg vagyunk győződve, hogy helyes megoldásuktól függ a jövő nemzedékek testi és erkölcsi érték.

Egy más, igen fontos motivum is ósztönzött művem kiadására. Hazánkban a nevelés kérdéseit taglaló művek kevés kivétellel dogmatikus német írók műveinek a fordításai vagy körülírásai, s olvasásuk közben gyakran úgy tetszik, mintha nem is a közötünk élő gyermekekről volna szó, hanem valahol a magasban ideig és izom rendszer nélkül, aetherrel táplálkozó közlépnyekről. A szerzők, dogmáig trónjára ülve, mintegy azt várják, hogy a gyermeki természet hozzájuk alkalmazkodjék s naiv várakozásukban elszalasztják a megfigyelésre kínálkozó legszebb pillanatokat. Én egészen más uton járok. Bevezetem az olvasót a gyermek lelki világának kellő közepébe, s részint a éaját gyermekeim fejlődéséről följegyzett megfigyeléseimet, részint pedig az e részben aránylag gazdag angol és franczia idevágó monographiákat s néhány olasz és német szakférfi észleleteit fölhasználva nyomról-nyomra kísérem az ifju lélek fejlődésmentét, s mindenütt alkalmat adok rá az olvasónak, hogy saját idevágó tapasztalataival helyeselje vagy esetleg kigazítsa a mondottakat, de mindenesetre mintegy felhiva érezze magát, hogy a szeban forgó kérdésekre nézve gondolkodóba essék és átlássa, hony az ifju lélek tüneményeinek megfigyelése nemcsak kötelesség, hanem a legnemesebb foglalkozások egyike.

Fentemlitett észrevételeim gondolatmenetét talán legjobban megmagyarázzék művem tartalmának fejezet czimeit, melyek a következők:

Első szakasz: A nevelés és erkölcsi természetünk. Nevelés és a nevelé-tudomány. Nevelés és a család. (A régi és az ujkori család.) Nevelés és a a psych. öröklés. Nevelési irányzatok. (Utilitaarismus és liberalismus). A nevelés célja és felosztása.

Második szakasz: A testi nevelése. A testi nevelés történelme. Levegő, Viz. Táplálkozás. Ruházat. Mozgás. A mozgás feltételei. A testgyakorlatok élet-tana. A testgyakorlatok eredményei. Az idegrendszer a testgyakorlatokhoz. A játék. Athletikai játékok és gyakorlatok. Játék, athletika és torna. Pihenés és alvás. A test erkölcsi tisztasága.

Harmadik szakasz: Értelmi nevelés. Az értelem nevelése általában. Az érzékek és a megfigyelés. A figyelem és nevelése. Az emlékezet és nevelése. A képzelet és nevelése. Nevelés a gondolkodásra. (Fogalom és szó. Ítélet és okoskodás. Beszéd és gondolkodás.) A tantárgvak, (Irodalom és történelem; a természettudomány és mathesis mivelő hatása s helye a nevelésben. Anyanyelv s az ó-class és ujkori nyelvek. Idegen nyelvek tanulása.) Az olvasmányok, (Nemzeti és idegen irodalmi class. olvasmányok.) Az elme egészségtana.

Negyedik szakasz: A szív (érzelmek) és az erkölcsi nevelés. Az érzelmek általában. Az emotiók. A rokonszeny és mivelése. (A rokonszeny erényei.) Az aesthetikai érzet és nevelése. (Dal, zene, rajz, költészet és irodalom.) Az erkölcsi érzet és nevelése. A természetes reakciók rendszere (Rousseau, Spenczer) és hiányai. A vallásos érzet és nevelése.

Ötödik szakasz: A jellem nevelése, Az akarat és a cselekvés. A hajlamok és vágyak. A megszokások (Habitus.) A motivumok sorozata (Az akarat erényei.) A fegyelem. (A rend.) A verseny. A jutalom és a büntetés nevelő hatása. Befejezés.

Talán fölösleges emlitenem, hogy a tárgyalásban folyvást szem előtt tartottam hazai viszonyainkat, s hogy a fontosabb kérdések mögé történelmi háttért is állítottam; az előadásban pedig arra törekedtem, hogy művemet ne csak a szakember, hanem mindenki, ki a művelt czimre igényt tart, könnyedén olvashassa.

A neveléstudomány kézikönyve mintegy 36—38 nagy 8.-r. iven, jövő 1890. év márczius havában jelenik meg. A mű diszes kiállítását Ajtai K. Albert jó hírnevű nyomdája vállalta el. A könyv előfizetési ára 4 frt, bolti ára jóval magasabb lesz.

Az aláírási ivatek kérem nevemre czimezve 1890 február 20-ig beküldeni.

Kolozsvárt, 1889. december hava.

Felméri Lajos.

Népszerű felolvasásaink.

IV.

A következőkben Tinódi életpályájának rajzát adja felolvasó Sziládi nyomán, majd igyekszik feltüntetni, minő czél vezette őt működésében.

Először is konstatalja, hogy két bibliai éneken a Zsigmond krónikán s Jazon és Meden históriáján kívül mindaz, mi töle reánk maradt, egykoru események leírása. Természetes, hogy ezekben epopoeiai magaslatra nem fog emelkedni, de ilyesmire nem is örekszik.

Egyik célja: „magyar vilézeknek tanuság üdvösséges, tisztességes megmaradásukra”, másik pedig, hogy alapos értesülések nyomán hirt adjon kortársainak háborgó százada egy-egy újabb nevezetes eseményéről.

Itt alkalmazza Schernek a X. század német vándoralkokaira vonatkozó jellemző elnevezését Tinódira s fejtegeti, mennyiben lehet őt s társait a század journalistáinak nevezni. Különösen Tinódi szigorú ragaszkodását a történeti igazsághoz, továbbá hazafias szellemét, mely gyarló verszetein előmlik s a mely mint minden hamisítatlan nemes érzelem, már magában költői s a naiv vessorokat helylyel-közzel oly benső melegséggel hatja át, mely szinte kárpótolni tud bennüket a magasabb költői ihlet hiányáért. Ez teszi őt a török engesztelhetetlen gyűlölőjévé, s adja ajakára lépten nyomon aggódó intelmet, melyekkel egyezsége vitézségre, istenszeretetre hívja fel nemzetét. Példákat sorol fel, majd jellemzi a hegedősöknek előadási, módját, verselési sajátosságait, leírja hangszereiket stb.

Végül felolvasása utolsó részéhez ér, melyben a század epikájának még egy nevezetes irányát, a mulattatásra szánt elbeszéléseket, szerelmes ifjak és leányok, mesés királyfiak s tündérkisasszonyok kalandos történeteit akarja bemutatni, a Toldy kézikönyvében — bár nem egész szabatosan — széphistóriáknak nevezett költeményeket. Ha szétnézünk közöttük, azonnal szemünkbe tűnik azoknak csekély száma a vallásos és hazafias irányu elbeszélésekkel szemben. Ennek okát a kor viszonyaiban kell keresnünk, melynek rideg erkölcsi felfogása nem engedte megszólalni a szív gyengébb érzelmeit; ugyane felfogás sujtotta anathemával a szerelmi lyra, az ugynevezett virágénekeket is, melyek kinyomatására a korban nálunk senki gondolni nem mert. A széphistóriák mégis valamivel elnézőbb megítélésben részesültek; először is bennük a

öltő nem subjectiv érzéseit tárta fel a világ előtt tehát szemlélte s a kor prude nézeténél fogva arra hármló szenny kimaradt a játékból, de védte másrészt a külföldi forrásokból merített történeteket épen e források tekintélye is.

A Gesta Romanorum, Boccaccio novellái stb. a külföldön kézről-kézre jártak, tudós férfiak fordították őket a művelt világ összes nyelveire s a tekintély e korban a mainál is nagyobb sir volt. Aztán vegyük hozzá, hogy a széphistóriák mesélőinek is kezénél van a XVI. század általános orvosszerű, a kenetes orvosi tanulság, melynek alkalmazásával a legvilágibb történetkéket is ártatlanokká teszik. Nem kezdünk e piszkos „Kurialus és Lucretia” is egy rövid felkedéssel a szerelem veszedelmes voltáról s nem mondjuk-e egy hosszabbal, melyben az ily veszedel-szenvedélyt s az ellene alkalmazható gyógyszer-írja le a költő.

E széphistóriák forrásait a külföldön kell ker-ünk. Toldy a „Magyar Költészet Történetében” háromnak tulajdonít magyar eredetet, de Beöthy alomtörténetében Ráskai Vitéz Franciscoja már Boccaccio-féle novella szerepel s hazai tárgyunk ad kettő; ezek közül azonban Hermann Antal, munk fiának kutatásai révén a „Szilágyi és Haj-ról” szóló ének tárgya is mindinkább internatio-nak bizonyul s így kétségtelenül magyar eredetű históriának egyedül Illosvay Toldija maradna meg azonban írójának egész felfogásánál fogva inkább rténeti énekek sorába iktatandó.

Áttér ezután felolvasó a külföld nagy novella eményei, u. m. a „Gesta Romanorum”, a „Hét er története” s Boccaccio „Dekameron”-jának zésére, melyek kapcsán megismerteti azok XVI. adbeli magyar fordítóit is és jellemző részleteket t be átdolgozásaikból, itt tárgyalva a magyar nyirodalom ősatyját „Ponczianust” is, mely épen prózai formájára nézve különbözik társaitól.

Utal még ismeretlen forrásu novelláinkra is s között első helyen a XVI. századbeli epikának gye, az Arykus királyfi históriájára, azután e szal végzi felolvasását:

„A csillagász helyzetébe képzelem most maga-mat, ki látogatóit egy teleskop elé vezeti, hogy feltárja előttük távoli bolygók titkait; ha önök, tisztelt láto-gatóim, e titkokból keveset láttak, ne a csillagokat okolják, melyek közről tekintve elég megfigyelésre érdemes pontot nyújtanak, hanem a teleskopot, mely rossz volt.”

A m. kir. postatakarékpénztár 1888. évi működése.

(Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter jelentéséből.)

III.

Érdekes e helyen rámutatni azon tényre, hogy a hivatalos adatok szerint hitelintézeteinknél a kisebb betétek az utóbbi évek alatt erősebben szaporodtak, mint a nagyobb betétek. S míg az 500 frtnál kisebb összeget takarékbetéti könyvek száma 1884-től 1887-ig 11.79%-kal szaporodott, az 500 frtnál nagyobb össz-szegekről szóló könyvek szaporodása csak 9.42%-ot tett s míg az előbbieket 1884-ben az összes betétköny-vecskék 72.21%-át képviselték, 1887-ben 72.62%-át; az 500 frtot meghaladó betétkönyvecskék arányszáma 27.79%-ról 27.38%-ra szállt alá.

De ha csak az egészen csekély, a 10 frtig ter-jedő betéteket szemléljük is, arra a tapasztalásra ju-tunk, hogy azok évről évre szaporodnak, mert a hi-vatalos statisztika szerint azok 1884-ben az összes betéteknek 10.42%-át, tették, 1885-ben 10.93%-át, 1886-ban 11.30%-át, 1887-ben pedig már elérik a 11.75%-ot.

Ez adatokból kitűnik, mikép a postatakarékpénz-tár egyrészt a többi intézetek mellett teljesen betölti ama szerepét, hogy tulnyomón az apró tőkét vonzza magához, mert a 10 frtig terjedő betétek az állami intézetnél az összes betétek 72.4%-át adják, míg a többi hitelintézeteknél 1887-ben ez arány a fent ki-mutatott 11.75%-ra rugott, másrészt azonban még ebbeli szerepe betöltésében sem von el a közönséges takarékpénztárak üzletétől semmit, mert, mint láttuk, ezeknek kis betétjei nemcsak nem csökkenő, hanem ellenkezőleg emelkedő irányzatot mutatnak.

Apostatakarékpénztár értékpapírüzletágában 1888. évben is némi lendület mutatkozik s ez üzletág gya-gyarapodása abban az arányban remélhető, a melyben fokozódni fog közönségünk gazdasági műveltsége és érzeke az értékpapírok jelentősége iránt.

Értékpapírok vásárlása iránti kérvény beérkezett 1888. évben 418, 1887-ben 366, 1886. évben 308.

Ezek alapján vásároltatott: 1888. évben 401,250 frt, 1887-ben 313,250 frt, 1886-ban 261,800 frt. név-értékű értékpapír.

Járadékkönyvecske kiállított az év folyamá-ban összesen 78 drb., végleg kiegyenlített 45 drb. fennmaradt 33 drb., 1887. év végével fennállott 123. drb., összesen forgalomban volt tehát 1888. év végé-vel 156 drb.

A betétek gyűmlöcsötetésére a postatakarék-pénztár 1888 évben is kizárólag 5%-os papíráradé-kot vásárolt, még pedig 805,600 frt. névértékben; 1887 évben vásároltatott 832,300 . 1886-ban pedig 1477,300 .

Összesen tehát: 3.115.200 frt.

Az 1888. évi vásárlások 87 frt 98 kr. átlagos árfolyamon történtek, és a fenti 3,11,200 frt összes papíráradék 91 frt 12 krba krba került, mely ár-folyam mellett az intézetnek 5.48%-nyi kamatozást nyújtott.

A veszteség- és nyereség-számla szerint a posta-takarékpénztár összes kiadásai: 189,331 frt 20 kr. jövedelmei pedig 139,014 . 59 . tettek, a kezelési hiány ennélfogva 50,316 frt 61 kr. mely az 1885 évi IX. t. cz. 6. §-ssa értelmében a a postaforgalmi pénzekből előlegképen fedeztetett.

1887. évben a hiány 56,944 frt 66 kr volt; az 1888. évi tehát 6,628 frt 5 krral, vagyis 11.6%-kal kisebb.

A fenti 189,331 frt 20 kr összes kiadásban a 83,036 frt 20 kr kamat is befoglaltatván ennek le- vonása után a tulajdonképeni kezelési költség 106,294 frt 94 krban jelentkezik.

Mint hogy az idézett törvényezikk 6. §-a szerint az intézet saját jövedelmeiből első sorban a betétek után fizetendő kamatok fedezendők. a 139,014 frt 59 kr jövedelemből a 83,036 frt 26 kr. kamatösszeg le- vonása után 55978 frt 33 kr. volt a fenti 106.294 frt 94 kr-nyi kezelési költségekre fordítható; ezeknek tehát 52.7%-a, 1887. évben pedig csak 41.2%-a ke- rült ki az intézet jövedelmeiből.

Végül a miniszter kijelenti, hogy szándéka foly- tatni a külső szolgálat kiterjesztését olyanmíra, hogy az országnak lehetőleg valamennyi számottevő posta- hivatala egyszersmind a takarékoság ügyének szolgál- jon. Ebbeli törekvésében — ugymond — számítok a társadalom különféle tényezőinek, főleg a sajtónak a lelkesítő tanítói karnak ezen közintézet iránt mindig tanúsított támogatására, mely bizonyára a jövőben is elő fogja mozdítani azt, hogy a postatakarékpénztári intézmény közérdekű céljának és feladatának megfe- lelhesen.

Helyi és vidéki hírek.

A király és a királyné, valamint Mária Valeria főhercegnő és Ferencz Salvator főherceg, Mirama-reban a „Greit” nevű yachtra szálltak és muggiai öbölben horgonyzó hajóhadosztályt megsejmeltek. A király és Ferencz Salvator főherceg megtekintették a „Saida” és a „Laudon” hadihajókat, mire a hadosz-tály gyakorlatokat tartott. Ennek végeztével a király és kísérete visszatért Miramareba.

Az országgyűlési szabadelvű párt Podmaniczky Frigyes báró elnöklete alatt tartott értekezletén álta-lános helyeslés mellett felkérendőnek határozta a mi-niszteselnöknek újév napján a párt nevében leendő üdvözlésre Huszár Károly bárót, a pártkör alelnö-két s a ház elnökének a párt nevében leendő üdvöz-lésére Falk Miksát. A párt tagjai újév napján reggeli 10 órakor a pártkör helyiségeiben gyűlnek össze sin-nen mennek testületileg a kormányelnök elé.

Meghívás. A brassói kereskedelmi és iparkama-rának hétfőn f. é. decz. 30-án d. u. 3 órakor tartandó ülése (nagy-utca, 518 számú, iparegyleti épület, I. emeletében).

Eljegyzés. Girsik Gyula helybeli vasáti hivatalnok deczember 26-án eljegyezte Keszler Ida kisasszonyt.

Az influenza, mint orvosi körökből értesülünk, városunkban is fölépelt s karácsony-szomhat óta a város különböző részeiben több személy lett meg-lepve.

A városkapitányság ismét több visszaélésnek jött nyomára, melyet az élelmes, a törvényt kijátszani szerető bérkocsisok elkövettek. Azért felhivatik a nagy közönség, hogy a legkisebb szabályellenességet is ez irányban haladéktalanul jelentse be, miután a bérko-csiszabályzat csak a legszigorubb ellenőrzés mellett tartható érvényben.

Jenő főherceg decz. 24-én érkezett Bécsből Pá-risba. A főherceg innen Lisszabonba utazik, a hol a magyar királyt és osztrák császárt I. Károlyt koroná-zási ünnepélyén fogja képviselni. Jenő főherceg visz-szatértében Madridban is meg fog állapodni.

Tanulmány ut külföldre. A kereskedelmi minsz-ter, miként már említettük, ez 1890. évre 300 forint ösztöndíjat tűzött ki a brassói kereskedelmi kamara kerületén lakó fiatal kereskedő számára egy külföldi tanulmányut elősegítésére. Pályázatok még decz. 31-gébe nyújthatók.

Kérelem. Jó ismerőseimet és barátaimat, a kik-nek szerencsém volt „Toll” című könyvem előfíze-tési ívét megküldeni, nem különben előfizetőimet, tisztelettel kérem, sziveskedjenek az előfizetési pénze- ket és gyűjtőleveket f. hó hó 30-ikáig az „Ellenzék” kiadóhivatalához beküldeni, hogy a nyomtatandó pél-dányok száma iránt, idejében tájékozhasam magamat.

— Kolozsvár, decz. 21. Sebesi Samu.

Louis Napoleon herczeg midőn belépett az orosz hadseregbe, ézt azon reményben tette, hogy egy szent-pétervári ezredben fogja teljesíthetni szolgálatát. És eleinte tényleg az orosz kormány is egy pétervári ez-redhez akarta beosztani. A dolog azonban abban ma-radt, mert Franciaország szentpétervári nagy követe személyesen felszólalt az orosz kormánytól a terv el-len és kérte, hogy a herczeg vidéki állomásra küldes-sék. Laboulaye megértette az orosz kormánytól, hogy mily kényes dolog volna az reá nézve, ha a hivatalos összejöveteleknél találkoznia kellene Louis Napoleon-herczeggel. Így történt, hogy a herczeg egy kaukázusi ezredhez lön beosztva.

Brassói vasutforgalom.

Vonatindulások: a) B u d a p e s t felé: vegyes-vonat reg. 5 óra 54 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 15 perczkor (személyvonat este 7 óra 7 perczkor b) B u k a r e s t felé: délután 2 óra 14 perczkor. Vonatérke-zések n) Budapest felől: személyvonat délelőtt 9 óra 54 perczkor; gyorsvonat d. u. 2 órakor; vegyes-vona este 8 óra 32 perczkor. b) Bukarest felől: gyors-vonat d. u. 2 óra 5 perczkor Pénteken regge 7 óra 23 perczkor különvonat érkezik Predealról.

Brassói piaci árfolyam.

— A pesti m. keresk. bank jelentse. —

Brassó, 1889. deczember hó 28-án

Román páirpénz à 20 frankos	9.34 vétel 9.36 adás
„ Ezüstpénz à 20 „	9.30 „ 9.32 „
Napoeleond'or (aranypénz) . . .	9.40 „ 9.42 „
Török lira	10.65 „ 10.66 „
Arany	5.56 „ 5.58 „
Orosz papírrubel	125.— „ 126.— „

Társszerkesztők:

Nagy-Küküllőmegye részéről Horváth László (Segesvár.)
Kis-Küküllőmegye részéről Gyöngyössy István (D.-Szent-Márton)
Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos :

Szterényi József.

Sz. 23809—1889. utl.

Körrendelet.

Tudomás mihez tartás és azonnali közhirritétel végett értesítetik a törvényhatóság, hogy 1890-ik évi január hó 1-től azon utlevelek után, melyek napszá-mosoknak, munkásoknak, cselédeknek és iparosse-gédeknek szolgáltatnak ki és 15 krus. bélyeggel látat-nak el, darabonként ezen felül a kiállításért 25, az az huszonöt kr fizetendő vagyis az ilynemű utleveli aján-latokhoz darabonként 40 kr. készpénz csatolandó.

A fentebbi osztályokhoz nem trtozok utlevelei ajánlataihoz 1 frtos bélyeg és 3 frt kiállítási költség fizetendő vagyis 4 frt csatolandó. Figyelmeztetem egy-szersmint a törvényhatóságot, hogy ezen magasabb illeték mindazon utlevelektől fog követeltetni, melyekre nézve az ajánlatok a postabélyeg szerint f. évi de-czember hó 31-től adattak fel a postára.

Budapest, 1889. deczember 8-án.

Grf. Teleki s. k.

Böreladás.

A Scherg Frigyes csődtömegéhez tar-tozó 450 darab 10—14 klgrm suiyu talpbőr (I. satz Terzen) vagyonbukottnak O-Brassó 512 sz. börgyarában, f. deczember hó 30-án d. u. 3 órakor nyilvános árverezés útján a leg-többet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fog adatni. Venni szándékozók 700 frt bánatpénzt tartoznak letenni. Az árverezés megkezdéseig 700 frt bánatpénzzel ellátott írásbeli zárt aján-latok is elfogadtatnak ügyvéd

Borosnyai Dániel

3—3

tömeggondnok által.

Hirdermény.

Alulírott ezennel közhrré teszem, hogy a bras-sói tek. kir. törvénytörvény, mit tkvi. sz. végzése folytán. néhai a Sovtir kir. hatóságnak 7431—89 és 10531—89

H I R D E T M É N Y E K.

István örökösei egy részének tulajdonát képező, a brassói 3888 sz. tjkvben A + 1 rend 2239, 2240, 2241. 2242 hrsz. felvett, Bolgarszeg, Katalin-utca 61. házszám alatt fekvő házastelek, melyben jelenleg a tek. kir. törvényszék és a tek. kir. járásbíró helyiségei vannak, a tulajdonos társak közötti közösség megszűntetése céljából 1889. évi december hó 31-ikén d. e. 9 órakor 50,736 frt kikiáltási árban, vagy azon alul is, nyilvános bírói árverésen el fog adni. A fekvőség jövedelmét illetőleg kiemelem, hogy a magas m. kir. igazságügyi államkincstár, évi bérösszegül 3380 frtot fizet, és a bérleti jog 1894 évi szeptember 29-ikéig telekkönyvileg is biztosítva van. A többi feltételeik nagy-utca 499. házszám irodámban, valamint a ltkvi. hatóságnál megtekinthetők.

Dr. Vajna Gábor, ügyvéd.

Árverési hirdetmény.

A brassói kir. törvényszék telekkönyvi hatóságának 7431—1889 tkir. sz. a. kelt végzése folytán, a folyó 1889 évi december hó 31-én d. e. 9 órakor a helyi telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen el fognak adni a néhai Sotir István örököseinek tulajdonát képező, a Katalin-utczában a 61. sz. a. fekvő és a brassói 3888. sz. tjkben az A + 1. rend 2239; 2240, 2241 és 2242 hrzji sz. a. bejegyzett azon ház és telek fekvőségei, melyekben a kir. törvényszék, telekkönyvi hatóság és kir. járásbíró hivatalos helyiségei vannak elhelyezve.

Miről venni szándékozik oly megjegyzéssel értesítenek, hogy a fentjelzett ingatlanok kikiáltási ára 50736 frt, melynek 10% — vagyis 5073 frt 60 kr. — készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírokban, bántépénzül leteendő; továbbá, hogy az ingatlanok a kikiáltási áron alól is a legtöbbet ígérőnek el fognak adni és hogy a vételárnak egy nagy része esetleg az ingatlanokra zálogjoggal bekebelezhető.

Sz. 1667.—1889. telekkvi számhoz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A közhalmi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Rimner János végrehajtónak, Széki Zsuzsa B. Konáts Albertné végrehajtást szenvedő elleni 24 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a közhalmi kir. járásbíró határában fekvő Voldorf község határában fekvő a valdorfi 154 száma telekjegyzőkönyvben foglalt A + 154 175, 176, 600, 601, 948, 950, 1256, 1385, 1545, 2148. 2149, 2485. 2696, 2830, 2859, 2860, 2945₁, 3105 és 3124 hrsz. a. foglalt ingatlanokból végrehajtást szenvedő Széki Zsuzsát fele részben megillető tulajdon járandóságra 575 frt kikiáltási árban és a valdorfi 178 sz. tjkvben, A + 1. 3—39, 41, 42, 173₁, 174₂, 360, 360 a) 551, 562, 731, 735 763, 782₁, 872₂, 873₁, 3043, 3135₁, 3176, 3179₁, 3415, 3421₁, 3441₁, 3467, 3565₁, 3629, 3817, 3831₁. hr. sz. a foglalt végrehajtást szenvedő Széki Zsuzsa tulajdonául felvett ingatlanokra az árve-

rest 1306 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi január hó 18-ik napján délelőtti 10 órakor Voldorf község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni.

Kőhalom, 1889. okt. 21-én

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

(472) 1—1

Bod. kir. albiró.

Tiszta kitűnő borok literes üvegben.

Küküllőmenti asztali bor	25 kr,
Medgyesi óbor	30 "
Ménesi óbor	40 "
1882-beli magyar óbor	50 "
Erdélyi Muskotály	60 "
" sauvignon	70 "
Finom villányi opporto vörös	60 "

PAPP FERENCZNÉL Nagy-utca 504. sz. emelet, első ajtó.

A literes üveggkért 8 kr vétetik és fizettetik vissza.

R á t h M ó r

könyvkiadó-hivatala és könyvkereskedése

BUDAPEST, Gizella-tér, a Haas-palotában.

EGYETLEN KÖNYVÁRUS,
KI AZ 1885.
ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁSON
A KEVÉS SZÁMÚ (110) LEGNAGYOBB KITÜNTETÉSEL:
A NAGY
DISZOKLEVÉLLEL
LETT MEGTISZTELVE.

EGYETLEN KÖNYVÁRUS,
KI AZ 1878.
VILÁG-KIÁLLÍTÁSON
A KEVÉS SZÁMÚ LEGNAGYOBB KITÜNTETÉSEL:
A LEGFELSŐBB
ELISMERÉSEL
LETT MEGTISZTELVE.

A fentebbi nagyhirű könyvkereskedés és könyvkiadó-hivatal, Ő felsége a királyné kamarája, Károly Tivadar bajor herceg, Ő fensége József főherceg és családja, Koburg herceg és hercegnő, a m. t. Akadémia, Nemzeti Múzeum, Országgyűlés, kir. Tábla, Földhitelintézet, Lloyd-társulat, Egyetemi olvasókör és számos központi nagy országos és néhány száz vidéki felsőbb és alsóbb iskolai, Közművelődési és Kaszinói, Olvasó-Egyetemi könyvtárak, a politikai és tudományos élet legtöbb kitűnőségeinek stb. könyvtársa — ezentul is fokozott buzgósággal fogja főzéljának tekinteni az általánosan nyilvánuló népszerűséget fentartani.

Mindenemű irodalmi megbízásokat a legnagyobb figyelemmel eszközöl. Minden bárhol és bárki által hirdetett bármily nyelvű művek, lehetőleg postafordultával expediatnak.

Nép-, ifjúsági, tanodai könyvtárak, Önképző körök, Kaszinók, Olvasó egyletek stb. a lehető figyelemben részesülnek. 250.000 forintot meghaladja az eddig is általunk kulturális czelokra fordított kiadásaink értéke — és sok százra mennek az elismerő okmányok, melyek a miniszteriumok, tanodai igazgatóságok, egyletek (Kisfaludy-társaság) stb. részéről hozzánk érkeztek.

Saját nagyszabású kiadásaink különös figyelembe ajánlatnak; ezeknek, a magyar irodalom legjelesebb termékeinek, igen számos diszműnek, úgy a más kiadók jegyzékei bérmentve megküldetnek. Számos füzetes jutányos kiadásaink megkönnyítik a legjelesebb új művek beszerzését. Ezek közül megemlítjük:

A CSALÁDI (HÁZI) és OLVASÓ-EGYLETI KÖNYVTÁRT.

mely diszes kiállításban, rendkívül olcsó áron: csupán azon műveket foglalja keretébe, melyek érdekes és nemesítő olvasmányt nyújtanak és elévületlen értékkel bírnak, tehát a házi könyvtár megalapítására különösen alkalmasak. Ed-dig közel 100 kötet, vagy 350 füzet jelent meg. Az egyes teljes művek külön, és diszesen kötve is megszerezhetők. — Minden füzet 40—50 kr. Minden kötet 80 kr — 2 frt. Továbbá:

Arany János összes munkáit. Arany János hátrahagyott iratai és levelezése illusztrált diszkiadását, számos melléklettel, 2 új arczképpel stb. Br. Eötvös József összes munkáit. Shakespere színműveit több mint 60 illusztrációval. Deák Ferencz emlékeztető (Gondolatok, Levelek). Gróf Benyovszky M. életrajzát és saját emlékiratait, számos kép-

pel és facsimillékkal. Horváth M. Huszonöt év Magyarországi történelméből. 1823—1847. és A függetlenségi harc története czimű műveit. Dr. Holub Emil világhírű afrikai utleirását. Benvenuto Cellini emlékiratait, számos képpel. Most meginduló nagy Földrajzi és Népismeri művet, a világhírű Reclus nyomán sok térképpel, tervrajzzal stb.

Mindazoknak pedig, kik valóban jó műveket, másrészt áron óhajtanak beszerezni, különösen ajánluk a következő legújabb gyémántkiadású könyvjegyzékünket, melylyel 10 kr beküldés után bérmentve szolgálunk és mely a legmegbízhatóbb irodalmi tanácsadó, mivel kivétel nélkül classicus vagy elismert jeles műveket tartalmaz, minden nyegleség kizárásával:

RÁTH MÓR némely kiadásai, melyek

Maradandó becsü házi könyvtár megalapításra,
Ünnepi és alkalmi ajándékokra,
A magyar salon diszítésére,
A magyar ifjúság nemes irányau művelődésére

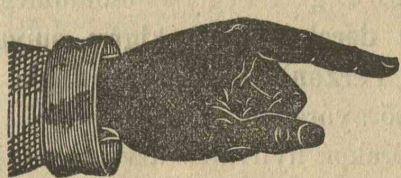
jutányos, részben leszállított áraknál fogva is különösen alkalmasak.

Megtekintésre és részletfizetésre előleges megagyezés után szívesen szolgálunk magyar és külföldi művekkel a vidékre is.

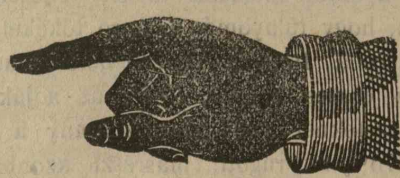
BUDAPESTI HIRLAP

Szerkesztők és laptulajdonosok:

Csukási József és Rákosi Jenő.

30.000

példány.

Előfizetési árak: Egész évre . . . 14 frt. Negyedévre 3 frt 50 kr.
Félévre 7 frt. Egy hónapra 1 frt 20 kr.

Egyes példányok kaphatók minden ujságárusítónál.

Mégdecember hóban kezdjük meg **Beniczkyné-Bajza Lenke** legújabb két kötetes **regényének** közlését, melyet a népszerű író most ír a „Budapesti Hirlap” számára. — A regény czime:

„TÜZBEN”.

Január 1-sejével belépő új előfizetők

a lapot, már a **karácsonyi** rendkívüli számtól kezdve, kapják az új **regény** elejével együtt.

A „Budapesti Hirlap” kiadó-hivatala: Budapest, IV. kalap-utca 16.